

2 Бабин яр.
Заява ОУН

5 Микола Ніцкевич –
діяч ОУН

6 Думки вголос

7 100 років
Берестейського
мирного договору

БЕЗСМЕРТНІ ЇХНІ ІМЕНА 100-річчя подвигу Героїв Крут

Олена ЛЕОНТОВИЧ,
Членкиня ОУН, НСПУ,
небога Володимира Шульгина, героя
Крут

Наприкінці лютого 2018 року Україна і все світове українство вшанували пам'ять Героїв Крут, подвигу яких виповнилося 100 років. Їх жертвний чин став для сучасників і багатьох поколінь українців прикладом найвищої любові до України та готовності віддати своє життя за її свободу.

Що знають про героїв Крут сучасні українці? Майже нічого. А

треба, щоб в тумані часу проступили не лише імена, а й обличчя учасників бою під Крутами, відомості про них. Бо хіба можна пам'ятати тих, кого не знаєш?

Хоча в легенду всі увійшли під одним іменем – крутянці. Про всіх, на жаль, вже не дізнаємося. То тим важливіше донести знання про тих, хто залишився в пам'яті свідків і документів, бо через них легше буде уявити побратимів з когорти звиятців. Публікуємо перші штрихи до портретів героїв Крут.

Закінчення на 3 стор.

ГЕРОЯМ КРУТ

*Мене печуть ті рани молодії,
Мене печуть ненависть і любов.
Чом, рідна земле, на твоїх могилах
Вітри справляють тризну знов і знов?..*

*...Вони жили, сміялись і любили
Українське небо, перелив пісень,
Та дужче всього було їхнє кредо:
Свобода Батьківщини – над усе!*

*...Коли настав той час,
високий, кличний,
Вагань у них ніяких не було –
Вони пішли з обов'язком у серці,
Звичайні хлопці, що з душі взяли
Геройство, стійкість у свої сімнадцять
І мужність вкарбували на віки,
Своїх бажань останньої хвилини,
Як увійти в безсмертя нарівні
З тими трьохстами, що колись у Спарті
Перепиняли ворогові шлях,
І з нашими трьохстами козаками,
Що і в легенді ворогові – жаж!*

*...О Крути, Крути, станціє незнана, –
Тепер звияги символ ти – повік!*

Олена Леонтович,
небога Володимира Шульгина, героя Крут.

ЗАЯВА ОУН З ПРИВОДУ МОЖЛИВОГО СПОРУДЖЕННЯ У БАБИНОМУ ЯРУ ТАК ЗВАНОГО «МЕМОРІАЛЬНОГО ЦЕНТРУ ГОЛОКОСТУ «БАБИН ЯР»

Викликає занепокоєння ситуація навколо можливого спорудження у Бабиному Яру «Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр». Група осіб, які його представляють і серед яких, до речі, провідні позиції займають російські олігархи, на власний розсуд планують спорудити в Україні меморіальний центр жертв Бабиного Яру, ігноруючи при цьому вже сформовану за роки незалежності України традицію вшанування їх пам'яті, невід'ємною частиною якої є українська пам'ять Бабиного Яру, зокрема про полеглих від рук нацистів підпільників Організації Українських Націоналістів.

Трагедія Бабиного Яру 1941–1943 рр. є невід'ємною частиною національної пам'яті Українського народу. Бабин Яр є спільним місцем скорботи та пам'яті для євреїв, українців, ромів та інших народів, нагадуванням про злочини, вчинені німецькими окупантами у роки Другої світової війни. Серед численних жертв Бабиного Яру були також визначні діячі ОУН, у т. ч. українська поетеса Олена Теліга.

Створення у Бабиному Яру будь-якого меморіалу неможливе без врахування думки української громадськості, киян. Погоджуємося з точкою зору провідних українських істориків, викладеною ними в «Листі-застереженні з приводу планів створення Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр». Вони вважають хибним намагання поєднати Бабин Яр лише з історією Голокосту, ігноруючи інші жертви та інші драматичні моменти його історії. Такий підхід лише загострить війну пам'ятей, що вже багато років точиться на теренах Бабиного Яру. Звертаємо увагу також і на той факт, що пропонуване міс-

це спорудження меморіального центру викликає заперечення не лише з боку експертів, але й багатьох єврейських організацій.

Концепція меморіалізації Бабиного Яру, втілена в музейних експозиціях, пам'ятниках і пам'ятних знаках, облаштуванні цілісного ландшафту його території має вшановувати усіх загиблих у Бабиному Яру, в тому числі українців – учасників Похідних груп ОУН, а також визначну діячку ОУН поетесу Олену Телігу.

Особливе обурення викликає те, що у сумнівних проектах, які нав'язуються від імені «Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр» беруть участь громадяни Російської Федерації – російські олігархи, які є частиною російської політичної та економічної системи і прямо залежать від їх співпраці з ворожим до України путінським режимом і які є його частиною. Нині, коли Україна перебуває у стані війни з Росією, участь їх у створенні меморіального центру на території України неприпустима.

Вважаємо, що концепція створення єдиної меморіальної зони у Бабиному Яру, змісту музейних експозицій та інформаційного наповнення будь-яких центрів, які стосуються історичної пам'яті, має розроблятися та затверджуватися виключно Урядом України як найважливіший напрямок державної політики.

Провід Організації Українських Націоналістів

Семінар «1917-1921. Сто років війни за незалежність» у Полтаві

11 січня 2018 р. в Навчальному Центрі №179 військ зв'язку ЗСУ та Військовому лицей сержантського складу ВІТІ відбувся науково-методичний семінар для офіцерів. Він проводився на базі пересувної фотовиставки Міністерства оборони України «1917-1921. Сто років війни за незалежність».

Ініціювала і провела семінар координаційна рада Ліги ГО «Громада Полтавщини». До участі в семінарі волонтери запросили науковців – істориків та провідних учителів історії полтавських шкіл.

Ініціативу проведення такого семінару – обміну інформацією і досвідом її викладання і використання у виховній роботі з молоддю – підтримала Полтавська обласна рада, управління освіти Полтавського міськвиконкому, міський методичний

кабінет, завідувач і викладачі кафедри історії України ПДПУ ім. В. Короленка, керівництво Держархіву Полтавської області і командування військових частин.

Колосальний інформаційний та виховний потенціал фо-

товиставки волонтери Ліги використали для ознайомлення офіцерів, які виховують нашу молодь, із героїчною боротьбою українського народу за свою Державу у роки Української революції (1917-1921), із створенням Армії УНР, окре-

мих, особливо ушанованих, її підрозділів (полки ім. Богдана Хмельницького та Костя Гордієнка, Корпус Січових Стрільців, полк Чорних Запоріжців).

У доповідях, які супроводжувалися фонозаписами пісень тієї епохи і відеоматеріалами, оживили постаті видатних українських полководців, державних діячів – М. Міхновського, С. Петлюри, В. Петрива, Є. Коновальця, М. Безручка, П. Скоропадського...

Учасники семінару прослідкували за тим, як боротьба за ідеї української державності і соборності часів Української революції була продовжена в наступні десятиліття членами УВО, ОУН, героїчними чинами УПА, як ця боротьба привела до проголошення 1991 року незалежної Держави України, як вона продовжується зараз у третій неоголошеній війні Московії проти Укра-

їни, розпочатій навесні 2014 року.

Науковий аналіз названих історичних подій переконав всіх слухачів, що українські добровольці 2014 р., «кіборги», бійці ЗСУ, які воюють на Донбасі сьогодні, є спадкоємцями воїнів Армії УНР, продовжують їх державницькі і бойові традиції.

Усвідомлення цього факту не залишає жодного місця для питань на кшталт: «Да за что они там воюют? Надо было всё решать мирно, как в Крыму!».

Координаційна рада ЛГО «Громада Полтавщини» дякує за співпрацю всім, хто долучився до організації чи взяв участь у проведенні семінару, бажає їм успіхів у вихованні нашого українського суспільства на принципах героїзму і українського націоналізму – готовності збройно захищати нашу Батьківщину від будь-яких нападників.

Координаційна рада ЛГО «Громада Полтавщини»

Закінчення. Початок на 1 стор.

*Нема любови понад ту,
Що окропила кров'ю Крути.
Василь Письменний*

БЕЗСМЕРТНІ ЇХНІ ІМЕНА

100-річчя подвигу Героїв Крут

Зайшло сторіччя бою під Крутами 29 січня 1918 року. Дата трагічна, героїчна, історична. Трагічна тому, що загинув цвіт української молоді України, героїчна тому, що українська юнь покрила себе славою найвищої відданості Батьківщини, мужності, стійкості і хоробрості. Історична тому, що підписалася кров'ю під Четвертим універсалом, стерла з душі народу залишки рабства, стала «народинами нового українця» (Є. Маланюк), враз пробудила всю націю і залишилася в пам'яті народу втіленням найвищого патріотизму.

Вогненне слово Крути і по віках не потьмяніє і завжди, як дзвін, буде кликати: «Пам'ятай!».

Пам'ятай, що Вітчизну не можна залишати беззбройною, бо це найвищий злочин, що її слід тримати повсякчас у всеозброєнні, що її треба вміти захищати, а винуватцям трагедій від покари не втекти. Пам'ятай, що немає нічого важливішого і святішого за любов до рідного краю.

Пам'ятай, що імена тих, хто віддав життя за Україну, – безсмертні!

...Їх було біля 600, а не триста, цифра, яку люблять легенди: 300 спартанців, 300 козаків, 300 крутянців... Ні! Чотири сотні юнаків (курсантів) Першої юнацької військової школи імені Б. Хмельницького, Перша сотня студентського куреню Січових Стрільців, куди записалися студенти університету Св. Володимира, Українського народного університету, учні старших класів Другої української гімназії імені Кирило-Мефодієвського братства, учні гідротехнічної і фельдшерської шкіл, невелика частина гайдамацького коша, виїхала за наказом військового командування 26 січня 1918 року в напрямку Бахмача. З боєм під Крутами пов'язана загибель більше трьохсот учасників: юнаків I Військової школи ім. Б. Хмельницького – за 250, Січових Стрільців першої сотні студентів і гімназистів – за 50 і 11 старшин. У «мороці неладу, в пітьмі підлот» (Олекса Стефанович) тих часів залишилися невідомими імена майже всіх курсантів, число розшуканих імен студентів і школярів збільшується.

ВОЛОДИМИР ШУЛЬГІН

Провідник української молоді, він згуртував її, надихав на служіння Україні і в слушний час пішов з нею на Крути...

Володимир Шульгин

Микола Ганкевич

«Чи є хто з українців у Києві, хто б не знав Володимира Шульгина? – писала в ті дні Людмила Старицька-Черняхівська. – Його ніхто не звав Володимиром Яковичем, незважаючи на те, що він вже закінчив університет, – так хотілося кожному сказати щось тепле, ласкаве цій всім дорогій, всім любій, всім рідній людині. Палкий організатор, палкий промовець, теплий заступник всіх тих, що постраждали за Україну, любий, дорогий, незабутній Володя Шульгин. Він був душею молоді і разом з нею пішов на смерть».

Так, двадцятитрьохлітнім загинув Володимир Шульгин. Та, як всі молоді, про смерть не думав, а мріяв про волю України. Про волю мріяли прапрадідди, гетьмани Павло Полуботок і Данило Апостол. Про неї розповідав Батько, Яків Миколайович, автор дослідження про Коліївщину, що пройшов через заслання на Сибір, про волю дізнався малий Володя з поезії Тараса Шевченка, що їх читала мама, Любов Миколаївна, народна вчителька. Додала свою децицю і бабуся, Єфросинія Іллівна, в дитинстві ще кріпачка, навчаючи онуків українських пісень та вивозячи їх у степ.

А ріс він допитливим хлопчиком з «великими задуманими очима, в яких часто було помітно не дитячу увагу, часом навіть тугу». Серед гімназистів вирізнявся не тільки тим, що добре вчився (закінчив гімназію із срібною медаллю). «У ньому гармонійно поєднувалось приваблива зовніш-

ність із внутрішніми духовними якостями». Ще в гімназії стало відомо, що Володя – свідомий українець. Він стояв в живому ланцюгу охорони під час похорону композитора Миколи Лисенка у 1912 році. Його інтерес до історії та археології України привів до участі в розкопках палеолітної стоянки біля села Мізин.

Під час навчання (1913-1917) на природничому відділі фізико-математичного факультету Київського університету Володимир Шульгин об'єднав студентів-українців у громаду. Вони всі стояли на національних позиціях, вивчали історію і літературу України, готували себе до дії.

Володимир Шульгин був надзвичайно талановитим, виявляв різнобічні інтереси, був залюблений в мистецтво, українську пісню. Чудово співав і знав багато народних пісень. Доля встигла обдарувати його радістю кохання. 27 листопада 1917 р. він одружився з Лідією Тартаківською, яка і в 1930-ті роки не змінила прізвища, що привело до загибелі.

Українську революцію В. Шульгин прийняв, готовий до праці. Вже у березні 1917 року був обраний і завзято працював у Київському губернському комітеті в національно-патріотичній діяльності.

У січні 1918 року записався до першої сотні шойно організованого допоміжного Студентського куреня Січових Стрільців. Їх призначали для охорони Центральної Ради. Та виявилось,

що у неї нема війська, і на захист республіки вона не мобілізувала своїх депутатів, а послала зупинити московську орду юних патріотів. Володимир Шульгин виїхав зо всіма. Разом з чотою, яка потрапила в полон до муравйовців, був після знущання «виблюдків пекла» (Людмила Старицька-Черняхівська) розстріляний на світанку 30 січня 1918.

МИКОЛА ГАНКЕВИЧ

Народився 1900 року на Наддніпрянщині. Вчився у Другій гімназії імені Кирило-Мефодієвського братства. Він був, як писав д-р Лонгін Горбачевський, «дуже здібний учень, надзвичайно, як на свій вік, розвинений і читаний і дуже люблений товаришами і вчителями». Разом з чотою в числі 27 чоловік загинув 30 січня 1918 року.

ПАВЛО КОЛЬЧЕНКО

Про нього відомо, що був учнем 8-го класу української гімназії ім. Кирило-Мефодієвського братства, що встиг побувати на фронті і вважався найбільш досвідченим у військовому ділі. Його призначили старшиною у чоті. А «він так любив життя. І умів жити. З таким захватом, з такою енергією працював в Осередку Середньошкільників, організував, закладав, головував в ріжних комісіях і підкомісіях, надаючи їм стільки ваги і значіння! ...За весь час нашого знайомства я (Харитя Кононенко – О. Л.) не пам'ятаю Кольченка без бадьорої, безжурної усмішки. Говорливий, енергійний, рішучий».

Є три версії загибелі Павла Кольченка. Перша, Павло Кольченко самостійно виїхав з-під Крут, але коло Ніжина був замучений московськими матросами (Збараський), друга, що розстріляний під Конотопом (Крутянець), третя, загинув під Крутами (Дм. Дорошенко). Беручи до уваги, що Харитя Кононенко упізнала Павла Кольченка в труні на київському вокзалі перед похованням 19 березня героїв-крутянців, замордованих муравйовською нечистю, треба прийняти третю версію.

Продовження у наступних числах газети

Олена ЛЕОНТОВИЧ

письменниця, членкиня НСПУ

Про проект «Культурна референтура ОУН»

Культурна референтура Організації Українських Націоналістів (КР ОУН) започаткована О. Ольжичем ще 1937 року.

Діяльність КР ОУН була спрямована на утвердження української національної свідомості, ідеї соборності української нації, на поширення знань про історію та визвольні змагання українського народу, на консолідацію національно-свідомих митців та науковців. Її кадрове ядро було пов'язане з іменами Кості Мельника, Олега Штуля, Олега Лашченка, Олекси Стефановича, Олени Теліги та ін. Із КР ОУН тісно співпрацювали ві-

домі українські діячі культури і науки, які не були членами ОУН: Улас Самчук, Михайло Мухин, Оксана Лятуринська, Леонід Мосендз, Роберт Лісовський та ін.

Вважаємо, що діяльність Культурної референтури ОУН не втратила актуальності і на двадцять сьомому році незалежності України.

Донині поняття духовних цінностей, української мови та української історії не стало пріоритетом для багатьох українців. Саме з метою подолання «совка» та споживацького світосприймання серед українців і відновлює свою діяльність Культурна референтура ОУН.

Наша мета – плекання людини. Людини духовної, творчої, інтелектуальної, здорової, працьовитої, відповідальної, жертовної, яка знає і шанує українську мову, культуру та історію, яка є патріотом своєї країни. Людини, яка несе у світ добро, любов, терпимість, але готова стати на захист своєї Батьківщини, своєї родини і «будучини» (О. Ольжич) своїх дітей у разі агресії колишніх «братів» чи інших новотерористів.

Проект «Культурна референтура ОУН» покликаний розвивати «духовну суверенність» (О. Ольжич) українців на високій ноті звучання національної культури.

Це територія вияву культурної самоідентичності нації, що позиціонується як українська та водночас уплітається в загальнолюдську систему цінностей.

Ми прагнемо підтримувати та об'єднувати на платформі Культурної референтури потужні українські явища в царині мистецтва слова, малярства, театру, музики, кіна, мультимедіа у жанрі новинних та аналітичних студій, а також організовувати конкурси, тематичні заходи, презентації, творчі зустрічі, семінари, школи, круглі столи, конференції тощо.

Також тут змістовно, аргументовано, переконливо, часом іронічно чи з гумором у жанрі новин, репортажів, статей, інтерв'ю, есеїв чи блогів будуть висвітлюватися актуальні для сучасного українця теми і проблеми.

Ми відкриті до конструктивного діалогу і творчої співпраці з усіма українцями, а не лише учасниками ОУН.

Усіх, хто дбає про духовність українців, поціновує високо естетичне мистецтво традиційного, класичного чи інноваційного форматів, запрошуємо до участі.

Наші контакти:

golovchenko-nina@ukr.net

МНОГАЯ ЛІТА!

Мирославу Симчичу- Кривоносу – 95!

5 січня 2018 року у Народному домі міста Коломиї відзначали 95-ти літній ювілей легендарного сотенного ОУН УПА Мирослава Симчича-Кривоноса.

Розпочався захід виконанням гімну ОУН «Зродились ми великої години» у виконанні хору Коломийської станиці Братства ОУН УПА, яке очолює Симчич-Кривоніс.

Керівник хору – Марія Маївська. В цьому хорі Кривоніс співає з перших днів заснування колективу. Від Коломийської єпархії владика Василій Івасюк зачитав і вручив ювілярові Вітальний лист, в якому ювіляра назвав «ревним борцем за волю України», благословив його і попросив у Господа нашого Ісуса Христа обдарувати Симчича-Кривоноса міцним здоров'ям, благословити у всіх справах на славу Божу і добро українського народу під опікою пресвятої Богородиці Матері Божої Неустанної Помочі.

Голова Івано-Франківської Обласної ради Олександр Сич у своєму виступі зазначив: «У Вашій особі, друже Мирославе, ми вшановуємо всіх борців визвольної боротьби, той дух, який дозволив під час розвалу советської імперії набуті Україні зовнішні риси Української держави, які дозволили нам вести боротьбу проти одвічного ворога – російських агресорів». А також нагородив Мирослава Симчича-Кривоноса медаллю «За заслуги перед Прикарпаттям».

Очільники Коломийської влади: міський голова Ігор Слюзар, голова районної ради Роман Дячук і перший заступник голови райдержадміністрації Нестор Печенюк висловили ювілярові багато теплих слів і вручили пам'ятну подяку і образ матері Божої.

Микола Зеновій СИМЧИЧ

Редакція газети вітає Миколу Симчича-Кривоноса з ювілеєм!

НАЦІОНАЛІЗМ ЯК ПРОБЛЕМА

Український націоналізм вважають великою проблемою чимало російськомовних розумників, яких аж ніяк не запідозриш у симпатіях до розгублено застиглого на роздоріжжю, здепресованого українства.

Український філософ і активний блогер Сергій Дацюк, приміром, вважає сучасний український націоналізм чи не найбільшою проблемою, що є врівень з проблемою олігархів. Звісно, це абсолютна дурниця, бо порівнювати ці дві фактично протилежні сенсові питання неможливо. На одіозному сайті «Хвиля» з'явилася доволі дражлива для націоналістів стаття «О нациях и цивилизациях» такого собі Сергея Удовіка. Останнім часом подібні статті викидаються в інформаційний простір доволі часто і крапля за краплею точать камінь природного націоналізму українця, сіючи сумніви в його потрібності, спроможності бути ідеологією виживання та змагання за гідне життя і сильну державу. Цей природний націоналізм сьогодні лише відроджується в жорсткому протистоянні з Росією, але інформаційна війна на його дискредитацію має не лише російське походження. Це також є реакція конкуруючого світу на нашу слабкість. Зараз вона набуває витончених, псевдонаукових форм з метою дезорієнтації читаючої, думуючої інтелектуальної верстви українського суспільства. Цій ворожій до України пропаганді як повітря потрібна пожива для імітації правдоподібності і вона знаходить її в деяких нерозважливих діях і заявах політичних структур націоналістичного спрямування. Тому від поведінки націоналістичних політиків дуже багато залежить чи вдасться світовій, в тому числі й російській, пропаганді посяти зерно сумніву в душах українців. Цей сумнів може коштувати нам втіленням в Україні ідеї постколоніальної мультинаціональної квазідержави замість міцної традиційної європейської національної держави.

Окрім проблем росту існує серйозна небезпека дискредитації українського націоналізму шляхом створення фальшивих націоналістичних структур. Насправді для України це дійсно складна проблема, але без її вирішення і відкритого оголошення фейкових утворень не націоналістичними і деструктивними дуже важко буде надалі утверджувати в суспільстві світогляд національної державності.

Слід мати на увазі, що організований політичний націоналізм наразі ще не має достатньої сили, немінуче є продуктом цієї системи влади. Для справи реального впливу на розвиток держави передумовою для успіху політичного націоналізму має стати домінуючий націоналістичний світогляд громадянського суспільства і пов'язана з ним потужна державницька націоналістична громадська структура. Європа досягла цього впродовж тривалого розвитку демократії. Чи

можемо ми в сучасних умовах сотворити таке диво швидко і без особливого сприяння держави? Напруга воєнного конфлікту з Росією і поспіх зажерливої черги в українській «Клондайк» очевидно прискорює притомність українства. Але нам дуже заважатиме інспірована генерация напівстихийного безсилого протесту у вигляді хороходів за чужими лідерами, дивної боротьби з корупцією і ще багато чого з арсеналу політичних технологій, спрямованих на те, як робити з народу натовп і видавати це за видатне досягнення демократії і незламного українського духу. Боротьба проти осіб в державі без системного відновлення власного європейського націоналізму приведе тільки до охлократизації і слабкості громадянського суспільства. При цьому варто пам'ятати, що незалежно від риторики наших світових «друзів» та «євро адвокатів», Україна завжди залишається для них зайвим потенційно потужним конкурентом, тому вони воліють мати нас як слабе державне утворення, джерело ресурсів та великий ринок збуту товарів.

У світі давно існують подвійні стандарти і правила нагромадження прихованої сили. Публічний радикальний націоналізм дозволено лише сильним світовим гравцям та державам їхнього кола. Чи можлива реальна дружба між націоналістами різних держав, чи її не буває в природі? Ми повинні змінитися, змінити свою риторичку і набути бачення світу без прикрас. Для цього залишилося дуже мало часу, бо світові процеси відбуваються надто стрімко і потужно. Починати варто з тверезого і детального усвідомлення недосконалості власного сучасного українського націоналізму як проблеми росту, поки нам не «допомогли» розчаруватися у власній присутності на цій землі високооплачувані пропагандисти і філософи із армії «розумного віддохочення» українців від їхнього ж націоналізму». Сперечатися з апологетами цього процесу складно, адже ці люди дуже кваліфіковані і мають необмежений доступ до інформаційного простору. Інформаційні ресурси українців ще надто малі, а загалом досі вважає, що така громадська справа має відбуватися сама собою. В нашому суспільстві ще домінує сприйняття громадських організацій, які не треба підтримувати і вони діють мовби самі по собі і паралельно реальній дійсності. Така психологія є ще й моральним самовиправданням бідного українства за матеріальну неспроможність підтримати патріотичні громадські структури, але така позиція лише допомагає вдоволеній меншості культивувати бідність і на цій бідності стверджувати ворожі українству ідеї.

Почати треба від усвідомлення реальної, а не уявної сили, організованості, чіткого розуміння світового і внутрішнього процесів – щоб навчитись в них спочатку плавати, а потім керувати човном власної долі. Пливти проти течії не-

мислимо, бо глобалізація нас немінуче і дуже швидко перемеле як європейська цивілізація - аборигенів доколумбової Америки.

Біда в тому, що молода верства українських націоналістів теж має проблеми розвитку і воліє йти легшим і природним для молоді шляхом з великою дозою показового радикалізму. Тим часом ареною конкуренції та змагання народів за виживання є інформаційний простір і світова фінансова система. Молодим, сучасно освіченим націоналістам належить місія напрацювання реального плану виживання і накопичення державницького потенціалу всього суспільства. В Європі виграшним є реальний процес імплементації націоналізму в суспільство і державу без зайвого пафосу і вживання у риторичі слова «націоналізм». Саме така послідовна і обачна поведінка в умовах інформаційної війни та реальний вплив на суспільну свідомість забезпечить прийняття суспільством українського націоналізму як ідеології виживання, самозахисту і успіху у глобальному змаганні націй і держав.

Проблема олігархів може вирішитися доволі просто, але для цього треба мати повноцінну національну державу. Націоналізм сильних держав, імплементований в структуру, спосіб життя і традицію громадянського суспільства, природним чином обмежує «внутрішню агресію» власного капіталу і спонукає його до виконання певних правил всередині країни та економічної експансії у світі в ім'я своєї держави. Олігархічний капітал сильних національних держав пасеться на толоках слабших народів, створюючи собі вигідних місцевих компаньйонів – олігархів корупційного типу без моральних гальм і остороги з боку ослабленого народу.

Націоналізм в XXI столітті виходить за межі держав і стає невидимою, але потужною зброєю світової конкуренції і сприяє просуванню глобалізації на нові території. Для нас націоналізм є захисним щитом, щоб вберегтися від глобалізаційного перемелювання в час, коли ми ще не можемо успішно конкурувати, поки не відновивши власну самодостатню економіку та українську ідентичність. З утвердженням громадянського українського націоналізму корупція як торгівля на світовому базарі національним інтересом стане неможливою і вона збережеться лише в поступово згасаючому дрібному хабарництві, яким грішиться весь світ. Однак від цього втрачатимуть надприбутки в першу чергу так звані українські олігархи. Останнє є тим вагомим мотивом, який примушує їх всіяко дискредитувати і знищувати український націоналізм в Україні.

Мова держави є маркером націоналіста. Двовмовність в державному секторі і демократичних структурах влади створює для світу і для самих українців проблему ідентифікації, провокує до зазіхання на наш життєвий ресурс - нашу землю і нашу державу.

Зважаючи на те, що пливати проти течії глобалізації згубно для ослабленої української нації, український націоналізм повинен навчитися пливати у товщі світового процесу, адаптуючи його до потреб власної нації. Не варто забувати, що організований націоналізм здобував перемогу головню як масовий державницький рух з єдиною місією – створення національної держави. Саме це написано в Декалозі Українського Націоналіста. Хоча тепер це може звучати так: «Здобудеш Національну державність всім чином життя і чином Громадянина!».

Володимир ФЕРЕНЦ,

м. Івано-Франківськ

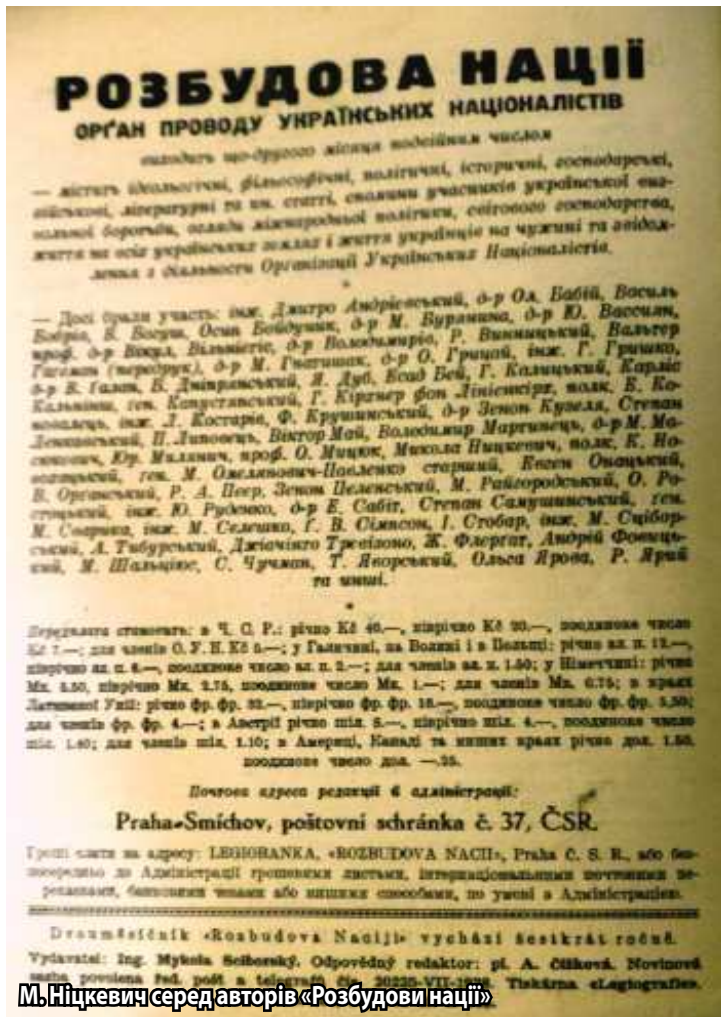
МИКОЛА НІЦКЕВИЧ — ДІЯЧ ОУН

Юрій ЧЕРЧЕНКО,
кандидат історичних наук

Після краху радянської влади в Україні та набуття нею незалежності, державні архіви почали потроху відкривати свої таємниці й історики змогли ознайомитись з частиною недоступних раніше документів. Завдяки цьому почала з'являтися нова інформація про долі відомих українських політиків, військових та громадських діячів. Протягом 1990-х років здавалося, що ми дізналися вже майже все (хоча б в загальних рисах). Тим не менш, час від часу виходять у світ нові публікації й ми знову маємо можливість поглибити свої знання про ті чи інші події або відомих історичних персонажів.

Так сталося і з інформацією про Миколу Ніцкевича. Раніше було відомо, що це один з провідних діячів ОУН, відпоручник ОУН на Болгарію. Можна було знайти згадки про те, що він був родом з Волині, вчився в Чехо-Словаччині, був членом Легії українських націоналістів (ЛУН). А ще він був відомий як публіцист, його матеріали друкувалися в головному теоретичному журналі ОУН «Розбудова нації», часописах «Самостійна думка», «Українське слово», «Новий шлях», «Свобода». В 1936 р. в Парижі була опублікована його брошура «До основних питань націоналізму». Ось практично й все. У фундаментальній монографії Петра Мірчука «Нариси з історії ОУН» про Миколу Ніцкевича взагалі навіть згадки нема, а ще один відомий історик УВО і ОУН Зиновій Кшиш, згадуючи діячів ЛУН в своїй книзі «Становлення ОУН», написав про нього так: «Пізнішими роками стали напливати студенти з Волині, вони підсилюли членство Легії молодняком. Серед них визначилися Микола Ніцкевич, пізніший відпоручник ОУН у Болгарії, де він і загинув з большевицької руки, та Євген Омельчук, що поліг у лавах УПА».

Таким чином, останнє що було відомо про Миколу Ніцкевича, що його заарештувала радянська контррозвідка в Болгарії в 1940-х роках, далі його сліди губилися. Коли в 1944-1945 рр. в країнах східної, центральної й південної Європи німецьких нацистських окупантів змінили московські, то багато українських діячів було заарештовано армією контррозвідкою «Смерш» й вивезено до СРСР. Серед них були 70-літній президент Карпатської України о. Августин Волошин, апостольський візитатор у Німеччині о. Петро Вергун, член Центральної Ради, генеральний секретар судівництва професор Валентин Садовський та багато-багато інших. Декого, як наприклад, Августина Волошина вивезли до Москви й він помер у Бутирській в'язниці, але більшість потрапила до Лук'янівської тюрми в Києві. Про долі цих

М. Ніцкевич серед авторів «Розбудови нації»

людей в 1990-х роках дещо стало відомо з центральних архівів.

Але не так сталося з Миколою Ніцкевичем. Його судили, так би мовити у фронтних умовах. І вже рівненський історик Андрій Жив'юк в обласному архіві СБУ знайшов слідчу справу Ніцкевича. На основі цієї справи, а також матеріалів Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України Андрій Жив'юк в 2010 році в журналі «З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ» опублікував статтю під назвою «Між ендеками й більшовиками: Микола Ніцкевич в українському націоналістичному русі 1920-х – 1940-х років». Завдячуючи наполегливій пошуковій праці Андрія Жив'юка дослідники історії ОУН тепер мають достатньо повну біографію Миколи Ніцкевича.

Зокрема, сьогодні ми знаємо, що Микола Володимирович Ніцкевич народився 17 серпня 1906 р. у містечку Тучин Рівненського повіту Волинської губернії (нині Гоцанський район Рівненської області) в сім'ї контролера акцизних зборів Володимира Сильвестровича Ніцкевича. Його дружина Ксенія (Оксана) Яківна була дочкою священника Якова Миколайовича Новоселецького та працювала вчителькою. Невдовзі після народження Миколи батьки розлучилися. В роки Першої світової війни Микола з матір'ю евакуювалися до Києва, тому вчитися в гімназії йому довелося і в Білій Церкві, і в Житомирі, а в 1918 – 1926 рр. – в Луцькій гімназії. Паралельно з навчанням у Луцькій гімназії Миколі доводилося ще підробляти у вільний час. Так, він працював ек-

спедитором і перекладачем в редакції газети «Українська громада», а після закінчення гімназії в 1926 році кілька місяців пропрацював канцеляристом та рахівником у Луцькому кооперативному банку.

11 листопада 1926 року Микола Ніцкевич вступив на богословський (теологічний) факультет Варшавського університету, в якому провчився протягом двох семестрів. В серпні 1927 р. Миколу заарештувала польська поліція за виступ проти митрополита Варшавського і Волинського УАПЦ Діонісія, якого українська молодь звинувачувала у підтримці польської влади. Після звільнення з під арешту Микола Ніцкевич нелегально перейшов польсько-чеський кордон і продовжив навчання в Українській господарській академії в Подєбрадах. Він навчався на економічному відділі економічно-кооперативного факультету, а керівником його дипломної роботи був доцент Яків Моралевич. В 1932 р. Микола Ніцкевич отримав диплом інженера-економіста.

Під час навчання в Чехо-

Словаччині Микола Ніцкевич був одним з активних діячів Легії українських націоналістів (ЛУН), яка згодом увійшла до Союзу організацій українських націоналістів і була серед фундаторів ОУН. Варто нагадати, що серед членів Легії були літератори Леонід Мосендз та Євген Маланюк, один з ідеологів ОУН Микола Сціборський, керівник секретаріату Проводу Українських Націоналістів Михайло Селешко. Після створення ОУН Микола Ніцкевич очолював подебрадський відділ організації, виконував обов'язки секретаря ОУН в ЧСР. Також Микола Ніцкевич вів активне громадське життя, був секретарем управи Академічної громади, разом з Олегом Кандібою-Ольжичем, Марком Антоновичем, Уласом Самчуком, Михайлом Мухиним та іншими брав участь у різних заходах студентського товариства «Зарево». Ми вже згадували про те, що він багато писав для різних українських періодичних видань. В Архіві ОУН у Києві зберігається лист Миколи Сціборського до Євгена Коновальця від 18 червня 1932 р., в якому Сціборський пише про видання в Парижі газети «Незалежність». Розповідаючи про постачання редакційного матеріалу, Сціборський вказує, що Ніцкевич буде надсилати інформацію з ЧСР. В історії ОУН Микола Ніцкевич відзначений саме як талановитий журналіст і публіцист. Його теоретичні праці сучасні дослідники інтегрального націоналізму ставлять в один ряд з роботами Миколи Сціборського, Дмитра Андрієвського і Юліана Вассіяна.

В жовтні 1933 р. за дорученням ПУН Микола Ніцкевич виїхав до Болгарії, щоби очолити осередок ОУН після самогубства Івана Шиманського. Очевидно, це було рішення оргреферента ПУН Миколи Сціборського, який добре знав Ніцкевича ще по спільній роботі в ЛУН. До того ж, керівництво ПУН розглядало питання можливого перенесення до Софії редакції «Розбудови нації», або газети «Незалежність». Також був план встановити зв'язок з Україною через торговий порт у Варні. Про інтерес керівництва ОУН до Болгарії свідчить хоча б те, що протягом 1930-х рр. цю країну відвідували представники ПУН Микола

Сціборський, Володимир Колосовський, Михайло Селешко. В листі до Дмитра Андрієвського від 12 вересня 1932 р. Микола Сціборський писав: «Прошу Вас дуже звернути увагу на УКО (Українське культурне об'єднання) в Болгарії. Пишіть їм часто, активізуйте. То Богом і людьми забутий закуток, між тим дуже і дуже актуальний».

Після приїзду до Болгарії Микола Ніцкевич вступив до університету в Софії. Перші роки були доволі скрутними в матеріальному сенсі – йому довелося працювати вантажником, різником дров, переписувачем. Лише в 1937 р. він отримав посаду бухгалтера керамічного товариства «Ізіда». В Софії, як завжди, М. Ніцкевич був в центрі українського громадського життя, його обрали секретарем Українського культурного об'єднання. Після розколу ОУН Микола Ніцкевич підтримував зв'язок з Сидором Чучманом та іншими соратниками полковника Андрія Мельника.

Микола Ніцкевич як представник ОУН перебував в Болгарії до осені 1944 р., коли 15 жовтня був заарештований поблизу Софії відділом контррозвідки «Фронш» 3-го Українського фронту. На той час він вже був одруженим і мав чотирирічну доньку Ксенію. Фронтowa контррозвідка рухалася разом із фронтом і тому Микола Ніцкевича вже на угорській території 19 лютого 1945 р. військово-польовим судом було засуджено до розстрілу. Майже через три місяці в кишинівській тюрмі його повідомили, про те, що Президія Верховної Ради СРСР його помилувала і замінили розстріл на 20 років каторжних робіт. Але, на щастя, Микола Ніцкевич не згинув на каторзі. 11 років він відбував покарання у таборах Степлагу (Казахстан) і Дубравлагу (Мордовія). 27 вересня 1956 р. його звільнили на підставі указу Президії Верховної Ради СРСР і з того часу до самої смерті 28 вересня 1969 р. він жив і працював в Луцьку.

Такою була доля одного з тих українських діячів, які брали участь у створенні Організації Українських Націоналістів та боролася у її лавах за визволення України з-під московського ярма.

Інж. д-р С. Володимирів: Скільки нас?	
Інж. М. Ніцкевич (Прага): З приводу одного несоборницького виступу	124
Ростислав Лащенко: Кобзарі й лірники на Великій Україні	125
	127

Сергій КОТ,
кандидат історичних наук

БЕЗ ІСТОРІЇ: КОГО ХОЧЕ ВИПУСКАТИ МОН З ВИШІВ?

Нещодавно один знайомий завідувач кафедрою Національного університету ім. Т. Г. Шевченка на представницькій нараді з гіркою навів сумні приклади з сучасної практики викладання. Один студент на запитання які історичні пам'ятки йому відомі у Києві, вказав на «пам'ятник Богдану Хмельницькому на Бульварі Т. Шевченка». А коли йому викладач зауважив, що то пам'ятник більшовицькому командирі М. Щорсу, не моргнувши оком студент відповів, що йому однаково – що Хмельницький, що Щорс, «бо і той на коні, і той на коні». А інший студент, коли його попросили розповісти, чим увійшов у історію України гетьман Іван Мазепа розповів, що він разом з Михайлом Горбачовим «розвалив Радянський Союз і Україна стала незалежною». І прикладів такого невігластва стає все більше, вони відображують сумну системну тенденцію.

На Україну невинно насувається тотальне незнання історії власної землі і власного народу. Як не дивно, основу цього руйнівного для нації процесу започаткувало Міністерство освіти і науки України. І не часів Януковича, а вже після перемоги Революції Гідності. 25 листопада 2014 року міністр освіти і науки України Сергій Квіт скасував наказ №642 «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін за вільним вибором студента» від 9 липня 2009 року, який встановлював перелік обов'язкових дисциплін гуманітарної підготовки у ВНЗ та їх обсяги. Цим наказом також було встановлено мінімальні обов'язкові обсяги викладання гуманітарних дисциплін за вибором студента у ВНЗ. Тепер кожен університет сам вирішує, які непрофільні предмети зробити обов'язковими, чи для всіх спеціальностей, чи вибірково тощо. Це подається як одна з ознак університетської автономії європейського зразка. На жаль, нова очільниця МОН Лілія Гриневич попри протести науковців та викладачів залишила цей наказ в силі.

Здавалося б, добрі наміри і ще один крок у напрямку до омріяної Європи. Але ж у перелік цих необов'язкових до вивчення дисциплін потрапляє й «історія України». Тож тепер деякі ВНЗ мають право взагалі відмовитися від цього предмета, визначивши його як «необов'язковий». І керівники багатьох українських ВНЗ із запалом взялися за усунення історії України та інших гуманітарних та соціально-політичних дисциплін з навчального процесу.

А як же розмови про «патріотизм», про «виховання Громадянина»? Як боротися з агресією «руського міра» і як навчити молоду людину розуміти, любити і поважати історію українського народу і України, зробивши ще на етапі її становлення як особистості потужне щеплення від агресивних вірусів російського великодержавного шовінізму в час реальної війни за незалежність України саме проти імперської Росії? І під таким кутом зору, на чий млин вільно чи не вільно спрямовувало воду наше профільне міністерство?

Йдеться не лише про наше світоглядне протистояння з російським імперіалізмом, а про ширший суспільний наратив. Адже наше зближення з Європою геть не виключає конкуренції націй за кращі політичні та економічні позиції, за домінування над сусідами, за використання етнічного фактору на прикордонних територіях, зрештою, за кращі трудові ресурси. Реакція наших європейських сусідів на «мовну статтю» за кону про освіту (усього навсього щодо

ДУМКИ ВГОЛОС

Пам'ятник Богдану Хмельницькому у Києві

викладання у закладах освіти державною українською мовою і для представників національних меншин) засвідчує, що це змагання є реальним і доволі жорстким. Для кого ми за свої кошти готуємо добрих конкурентних фахівців, якщо всі вони після отримання освіти в Україні будуть розлітатися по світу, без жодної думки про те, а хто ж буде будувати рідну Україну? Бо цим суперрозумним «технократам» – «що Хмельницький, що Щорс однакові, бо і той на коні і той на коні». То кому тоді потрібна така освіта? І до чого тоді усі зусилля по збільшенню витрат державного бюджету на освітню галузь? Це все одно, що викидати гроші «на вітер»!

Освіта без виховання Громадянина – це неприпустима розкіш для України. А в системі впливів на суспільну свідомість в цілому і на самоусвідомлення кожного індивідуума саме історія України є тим цементом, який скріплює фундамент політичної нації як основи існування української держави. Логіка тут дуже проста і сувора – не буде носіїв державницької ідеї, перестане існувати і сама держава.

Тому політика Міністерства освіти і науки України потребує негайного втручання і виправлення. Має бути знайдений здоровий компроміс й історія України повинна повернутися як обов'язковий предмет у певних обсягах до всіх вузів і факультетів в Україні незалежно від їх профільної спеціалізації. А в завданнях МОНу треба чітко прописати, що його державна місія не лише чиста освіта, але й виховання Громадянина і це має бути відображено в усіх навчальних планах і програмах підпорядкованих закладів. Іншого – не дано!

ДЕПУТАТАМ – ТРУДОВИЙ КОДЕКС!

Чим далі від Революції гідності, тим далі наші «народні» депутати намагаються віддалитися від народу. Укотре згадують ті післяреволюційні вибори до Верховної Ради, загальну ейфорію перемоги над бандитським режимом Януковича, високий і жертвний порив Нації на захист батьківщини від російської агресії, віри у консолідацію суспільства навколо спільних ідеалів прав і свобод, національної і соціальної справедливості, рівності, справжнього суспільного братерства. Ще раз і ще раз пригадую, як ті, хто журавлиними клинами рушив до Верховної Ради України, клялися, що у важких умовах економічної кризи та війни з Росією будуть разом з народом нести увесь тягар цього важкого періоду змагань за нашу державну незалежність. Та недовго вони витримали ту важку ношу – бути разом з на-

родом. Крок за кроком відновлюють собі усілякі привілеї, у знекровленій війною країні встановлюють самі собі неспівмірні з життям простих людей і абсурдні з соціальної точки зору та стану економіки зарплати і доплати до них. А при цьому, вони ще й «недоторкані», а багато хто за кількістю разів протирання стільців у Верховній Раді України ще й «безсмертні», прирівнюючи себе до «небожителів» на кшталт міфічних героїв давньогрецького Олімпу. З тією різницею, що у нашому випадку міфи стали реальністю.

Та усього цього виявилось замало.

Типове п'ятничне засідання ВРУ з порожнім залом

Наші реально дуже дорогі депутати настільки віддалилися від народу, що отримуючи величезні виплати з бюджету за роботу в парламенті, не менш реально «забивають» на цю роботу. Вони або взагалі не ходять, або, зареєструвавшись зранку, займаються своїми справами, але тільки не виконанням своїх прямих обов'язків. Їх немає в залі засідань у дні сесій навіть в умовах фактично чотириденного робочого тижня, коли сесії відбуваються усього два тижні на місяць (тоді коли вся бюджетна сфера працює на «п'ятиденці» і щотижня, про найманих працівників у комерційному секторі чи торгівців на ринках навіть не згадуємо). Вони не ходять на засідання парламентських комітетів. Більшість із них не відзначилася жодним законопроектом. І абсолютна більшість їхніх прізвищ країні просто невідома. Але ж кожен, хто працює знає, що існує Кодекс законів про працю України. І за цим документом кожен працівник має виконувати свої посадові обов'язки. Звичайного громадянина за три дні неявки на роботу без поважної причини можуть звільнити. А народного депутат – зась! За неналежне

виконання службових обов'язків звичайного громадянина можуть звільнити як такого, що не відповідає кваліфікаційним вимогам до займаної посади. А народного депутата – ні! В комерційному секторі за найменші недопрацювання чи помилки, невиконання планів встановлюють штрафи. Народних депутатів це взагалі не обходить, штрафам за зриви робочих завдань – так само зась! І так в усьому. Виявляється, що і трудовий кодекс депутатів не стосується, на відміну від усіх громадян. До того ж, кожен з народних депутатів склав присягу на вірність Україні і народу, де зобов'язався належно виконувати свої обов'язки. За порушення присяги військових та інших «силовиків» – карають, держслужбовців – карають так само. А депутатів? Ще раз – зась?! Оце так робота, – що називається, усім роботам робота! Це просто реалізована мрія з казок про дармові молочні ріки з кисільними берегами! Але ж на якій підставі?! Ми що усі разом щось їм винні?!

Виникає питання – якщо вони встановили собі надвисокі зарплати і доплати, то як нам примусити їх відпрацьовувати ці кошти по-справжньому? Тобто, реально і максимально.

Конституція не дозволяє депутатів-нероб турнути з Верховної Ради. Чекаючи наступних виборів – нестерпно довго, та й не факт, що ці трутні знову не попадуть у якийсь партійний список. Лишається одне – революційно змінити регламент роботи Верховної Ради, так прописавши обов'язки народного депутата і, головне, санкції за невиконання їх, щоб це стало відчутним ударом по неробах і нездарах. Скажімо, зареєструвався вранці і зник із сесійної зали – день не зараховується. Пропус-

тив три робочі дні – позбавили усіх доплат за місяць. Знову пропустив три робочі дні – позбавили не лише доплат, але й зарплати. Не ходиш на роботу три місяці – додатково забрали усіх штатних і нештатних помічників. Думаю, що мудрі люди ще щось придумують у такому сенсі.

З такою вимогою було б доцільно першочергово організувати пікетування-народну облогу Верховної Ради України – аж до перемоги! А щоб аргументи були переконливішими, то тут як раз би знадобилася кипуча енергія «Свободи», Цивільного корпусу «Азову», «С-14» та інших проукраїнських радикальних партій і організацій. Впевнений, у цій справі їх підтримають десятки і сотні тисяч людей. Бо навести лад у Верховній Раді – це буде конкретний крок до реалізації гасла «За національну і соціальну справедливість в українській державі!», яке сповідують більшість прихильників ідей українського націоналізму на сучасному етапі. І це гасло зрозуміле абсолютно усій Україні.

100-РІЧЧЯ БЕРЕСТЕЙСЬКОГО МИРНОГО ДОГОВОРУ

Проголошення державної незалежності Української Народної Республіки пов'язано з активними процесами завершення Першої світової війни. Наприкінці 1917 р. в м. Бересті (нині – м. Брест, Білорусь) почалися переговори між воюючими сторонами та оголошено перемир'я на Східному фронті. На початку січня 1918 р. до переговорів долучилася делегація УНР на чолі з головою уряду Всеволодом Голубовичем. Після проголошення державної незалежності УНР 22 січня 1918 р. сторони переговорів офіційно визнали УНР та її право укладати міжнародні угоди.

9 лютого (27 січня) 1918 р. делегація УНР (Микола Любинський, Микола Левитський, Олександр Севрюк та Сергій Остапенко) підписала мирний договір між Українською Народною Республікою – з одного боку та Німецькою імперією, Австро-Угорською імперією, Османською імперією і Болгарським царством – з іншого. Це був перший мирний договір Першої світової війни. Укладання Берестейського мирного договору стало початком завершення війни. За умовами цього договору припинялися військові дії, визначався принцип обміну військовополоненими та інтернованими, фіксувалася територія УНР. Слід на-

Підписання у Бересті Литовському мирного договору. Ліворуч – українська делегація (зліва направо): М. Левитський (пише), М. Любинський, О. Севрюк. Берестя Литовське (нині Брест, Білорусь). 9 лютого 1918 р.

голосити на тому, що до складу УНР за цим договором входили Холмщина і Підляшшя, а Галичина та Буковина у складі Австро-Угорської імперії виділялися в окремий коронний край. Встановлювалися офіційні дипломатичні відносини між підписантами договору. Визначалися принципи економічних та торговельних відносин. Одним наслідком мирного договору стала допомога німецьких і австро-угорських військ у звільненні території УНР від російсько-більшовицьких загарбників.

Берестейський мирний договір дав змогу Українській Народній Республіці здобути міжнародне визнання увійти у європейську і світову велику політику та стати фактором геополітичної ситуації в Європі у той час.

Олександр КУЧЕРУК,
Директор Бібліотеки
ім. О. Ольжича

ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ГЕРОЇВ КРУТ

Київська міська організація ОУН, Жіноче товариство ім. Ольги Басараб та Олени Теліги разом з громадськістю відзначили вшануванням пам'яті Володимира Наумовича та Володимира Шульгина, які загинули у бою з більшовицькою навалою під станцією Крути і поховані на Лук'янівському цвинтарі.

Священик УПЦ КП відслужив літургію і зачитав літцію, з якою в останню путь проводжали героїв Крут, ОУН, УПА, героїв нинішньої російсько-української війни.

До підніжжя могили героїв було покладено квіти.

До присутніх звернувся Голова ОУН Богдан Червак, начальник відділу національно-патріотичного виховання Міністерства молоді і спорту Микола Ляхович, двоюрідна племінниця Володимира Шульгина письменниці Олена Леонтович.

Учасники заходу виконали Гімн України.

Крім того, відбулося покладання квітів до могили українських поетів Олександра Олеся та Олега Кандиби (Ольжича), які перепховані на Лук'янівському цвинтарі.

Леонід ОСИПЧУК,
Провідник Київської міської ОУН

ПОВЕРНІМО УКРАЇНІ ІМ'Я ЇЇ ВІРНОГО СИНА – ЄВГЕНА ЧИКАЛЕНКА!

На порталі КМДА forum.kievcity.gov.ua триває голосування за присвоєння імені Євгена Чикаленка нинішній площі Л. Толстого. Справді: навіщо російському графу і письменнику крім трьох вулиць ще й площа у центрі української столиці?.. Адже є вулиця Льва Толстого у самісінькому центрі Києва, яка пролягає поруч з бульваром Т. Шевченка і вулицею Б. Хмельницького. Є ще вулиця Льва Толстого в Деснянському районі. Така сама є і в Дарницькому районі. Там є також провулок Льва Толстого. Сам Лев Миколайович сказав би, що це нескромно і занадто, та грохи «посунувся» б. У Москві площі Льва Толстого немає, а є лише вулиця в Хамовніках, де Толстой мав власну «усадьбу».

Євген Чикаленко був багатим поміщиком. Прибутками від свого помістя він профінансував багато проектів Центральної Ради, ініціатором скликання і співзасновником якої він був. 80.000 рублів він витратив на видання єдиної в російській імперії українськомовної газети «РАДА» (корова тоді коштувала 9 рублів). 25.000 рублів Є. Чикаленко віддав на будівництво Українського Академічного Дому в Львові. Він створив і фінансував фонд підтримки українських письменників, опікувався хвори-

ми І. Франком та М. Коцюбинським. За його кошт було видано «Словар української мови» за редакцією Б. Грінченка та збірник «300 найкращих українських пісень». Шість брошур він видав для селян, в яких описав прогресивні технології господарювання. Він чекав п'ять років на дозвіл цензури на їх видання саме українською мовою. Зараз у видавництві «Темпора» видано його «Щоденники» та «Спогади»: всього вісім об'ємних томів.

На відміну від нинішніх олігархів і казнокрадів Євген Чикаленко не напихав грішми свої кишені і не ховав їх в офшорах, а тратив їх на українське національне відродження. Україну, як він казав, треба любити не тільки до глибини своєї душі, а й до глибини своєї кишені. Площа Євгена Чикаленка у центрі столиці нагадувала б грошовим мішкам та корупціонерам, хабарникам і казнокрадам про те, як треба ставитися до України.

Особливе звернення до всіх тих, хто вважає себе українським націонал-патріотом чи націоналістом. Для них ми наводимо цифри про деякі цікаві голосування.

Отже, за перейменування Московського проспекту на проспект Степана Бандери проголосувало 3146 киян. За перейменування проспекту Ватуті-

на на проспект Романа Шухевича проголосували 3165 киян. Проти таких перейменувань проголосувало відповідно 2548 і 2627 киян. Наведені цифри свідчать про те, що Бандеру і Шухевича підтримали одні і ті ж самі, як їх називає Пётр Симоненко, «печерные націоналісти». Проти виступили одні й ті ж самі ватники, малороси і яничари, одним словом, весь активний столичний «руський мир».

Порівняємо ці голосування з попередніми голосуваннями щодо перейменування вулиці Льва Толстого і вулиці Мельникова – організатора перших марксистських гуртків в Росії. Отже, за Євгена Чикаленка було віддано 1742 голоси (проти 2160), а за Юрія Ільєнка 1601 голос (проти 1177). Є. Чикаленко та Ю. Ільєнко є совістю української нації. У такому разі де і чому пропали неподані за них ориєнтовно від півтори тисячі до двох тисяч голосів «печерних націоналістів» (3165 мінус 1742)? Чому ті, які активно підтримали Бандеру і Шухевича, не захотіли підтримати Чикаленка?

Українські патріоти! Не забудьте зайти на сайт forum.kievcity.gov.ua та, спершу там зареєструвавшись, віддайте свій голос за площу Євгена Чикаленка.

Як поєднати «нафталін» націоналістів з енергією молодих українських «толерастів» для збереження і створення українського контексту – незалежної успішної України?

Саме про це змушують замислитися глядача творці фільму «Кіборги», який вийшов у прокат у грудні 2017 року.

Фільм у цілому вибудовано як симфонію (це слово звучить у картині), утворену з війни на Донбасі, людських доль, соло на трубі, пісні «Гуцулка Ксеня» і композиції Святослава Вакарчука.

Тема війни холодна, брудна, жорстока. Людські долі різні. Для когось ця війна – національний обов'язок. Для когось – не виконане завдання попереднього совкового покоління, яке занедбало свою державу за роки незалежності, не змогло розбудувати Україну. І тепер молодь має йти на фронт і відвойовувати втрачене/пропите батьками: «Ви нас відкинули на два, на три покоління назад!» Для когось війна – шанс помститися за загиблого пацана-однокласника чи сплпюжену чоловічу гідність. Для когось виконання наказу – частина професії: проте тільки за наказом, без справжніх цінностей у пеклі Донецького аеропорту не вистояти. Хтось тут тому, що емоції, пережиті на Майдані, не зменшують градус і змушують продовжувати боротьбу за Україну тут, на донецькій землі.

Колоритний дядько з Миргорода, хитруватий господар, що роздумує про те, чи повідомляти жінку і невістку про домашню «зачапку» з тисячі доларів – чи ні, бо ж має внучка народитися (а син теж пішов на війну добровольцем) – виявляється вправним воїном і згодом заступає місце загиблого командира.

«Сепари». Брутальні найманці і класичні «деенерівці» – занехаяні незалежною українською владою, зазомбовані пропагандою агресора.

Сюжет будується навколо вживання новобранців у тему війни, у військовий побут. Через конфлікти та ідеологічні дискусії, несподівану військову вправність та відповідальність одне за одного у бойових сутичках формується команда. Стрімко в умовах війни зростає фаховість воїнів, і згодом новобранці заступають місце кіборгів, вибитих із строю кулею снайпера чи залпами з ворожих танків.

Емоційна вершина фільму – розмова «Мажора» з донькою щойно загиблого «Серпня» і соло на трубі над тілом командира... Як символ єднання відповідальності і цінностей різних поколінь та різних за соціальним статусом українців. (Не випадково до цього епізоду у фільмі звучить дитячий вірш, який «Серпень» промовляє зі своєю донечкою по телефону, і який наприкінці підхоплює «Мажор»: дуже різних людей можуть поєднати тільки справжні цінності).

Знімає напругу у глядача цілощодавня молитва «Отче наш», яку читає над тілом побратима військовий капелан. І ця молитва, що лунає з уст священника українською мовою, очищує від непереборного болі, дає волю слезам і наснажує якоюсь енергією стійкості.

Із дуже різних людей, різних культур, різних мов постає український воїн. І якщо воїн гине, на його місце

КІНО ПРО ВІЙНУ, НАЦІОНАЛІСТІВ І «ТОЛЕРАСТІВ»

заступає інший – коло боротьби не переривається...

(Так писав про війну і Борис Гумєнюк, зокрема у вірші прозою «Соняшник»: «... Коли підійти ближче і роздивитися, то можна помітити, що поряд з кожним молодим соняхом досі стоїть старий, минулорічний, обезголений, посічений осколками, попалений, як тїнь. Поряд із живим стоїть мертвий, підпирає його, дає йому опору, прикриває його своїм тілом, якого, коли дивитися здалеку, спершу навіть не видно. Але він – є, він – стоїть.

У цьому соняхі схожі на солдатів. Вони подібні до нас. Вони майже як ми...»).

Фільм має довершену композицію: епізоди про суворі будні захисників аеропорту змінюються діалогами про мотивацію до війни та жартами, також у картині вкраплено окремі своєрідні «музичні паузи». Є моменти героїзму, солдатського братерства, є моменти сповіді та істерики. Режисер Ахтем Сеїтаблаєв дуже майстерно вибудував і експозицію, і кульмінацію, і розв'язку цієї донецької історії.

Дуже вдало дібрано акторів до написаних сценаристом Наталею Воробит типів бійців. Єдине, від чого війнуло холодом: дехто з цих акторів добряче засвітився у дешевих телесеріалах. І коли колишній мафіозі з'являється у ролі головного ідеологічного провідника фільму, – це змушує глядача йти на певний психологічний компроміс.

Проте абсолютно сприймається крупний план із капеланом – актором Євгеном Нищуком, який проникливо читає молитву над загиблим воїном. Хто пам'ятає Майдан – той

пам'ятає голос Майдану, голос Нищука. А який із героя Майдану вийшов міністр – то вже інше питання.

Мова фільму також відбиває колорит цієї війни українців проти російського агресора на донецькій землі: звучить переважно українська мова, є вкраплення суржика, російської мови, воєнного сленгу та лайливих слів. Атмосферу трагічності та приреченості полегшує солдатський гумор: тут жартують і про секс, і про солдатське меню, і про козаків-клоунів.

Дуже органічно завершує фільм пісня Святослава Вакарчука «Мить». У тексті пісні є буквальный перегук із темою фільму: «І за крок до відважної смерті...», «І як сніг неймовірно блищить...», «Пригадай той садок, коло хати...», «Де читав перед сном тобі тато...». Чесно і проникливо, без надмірного пафосу чи надриву її виконує Святослав Вакарчук. У фінальній частині його спів підхоплює оркестр, самотній голос увиразнюється потужним співзвуччям.

І саме в останніх рядках пісні йдеться про надію на весну, на перемогу: «Не спиши, вже весна наступає... За мить...»

Складний час... Ніяка політична чи передсвяткова мішура не закамуфлює його... Майже кожен глядач піше чи каже про те, що переживає глибокі емоції під час і після перегляду фільму. Накочуються нестримні слози, бо відтворене у фільмі ти переживаєш донині в реальній історії України. Болить... Та все ж хочеться вірити, що весна наступає... Ще мить...

Ніна ГОЛОВЧЕНКО

Дуже різних людей можуть поєднати тільки справжні цінності

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Ми цінуємо вашу підтримку та довіру. Дякуємо, що ви з нами. Протягом останніх трьох років наше видання безкоштовно поширювалося у 19 областей України, зону проведення АТО, а також за кордон.

Повідомляємо, що можна оформити передплату на рік. Газета виходить один раз на місяць, обсягом 8 стор. Орієнтовна вартість передплати на рік: 82 грн. 44 коп. Передплатний індекс: **60277**. Відтер найважливіші та актуальні матеріали ви зможете отримувати вчасно з доставкою додому!

Передплатити можна у відділеннях поштового зв'язку (Укрпошти); в операційних залах поштамтів; на сайті ДП «Преса»: www.presa.ua

Дякуємо, що підтримуєте часопис з віковою традицією.

Редакція газети «Українське слово – Літаври»